

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/206/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717204866
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2717204866.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Behranovej a členiek senátu JUDr. Andrey Dudášovej a JUDr. Ľuboslavy Vankovej v spore žalobcu: R. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX/X, XXX XX X., zastúpený JUDr. Petrom Vachanom, advokátom so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, o určenie, že úverová zmluva je bezúročná a bez poplatkov a o určenie neprijateľných podmienok, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 08. apríla 2019, č. k. 3Csp/170/2017-37, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie r u š í a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že úver a revolvingový úver poskytnutý žalobcovi na základe zmlúv o úvere uzatvorených s právnym predchodcom žalovaného zo dňa 15.05.2014 a 31.07.2012 je bezúročný a bez poplatkov a zmluvná podmienka o uzatvorení dohody o zrážkach zo mzdy, opísaná v žalobe, je ako neprijateľná podmienka neplatná. Žalovanému súčasne priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

1. 1. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie právne odôvodnil poukazom na ustanovenia § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (v ďalšom texte „Obchodný zákonník“), § 52 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení do 31.05.2014 (v ďalšom texte „Občiansky zákonník“), § 52 ods. 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, 6, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení od 01.04.2015, § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (v ďalšom texte „zákon o ochrane spotrebiteľa“), § 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (v ďalšom texte „zákon o spotrebiteľských úveroch“) a § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (v ďalšom texte „C. s. p.“).

1. 2. Súd prvej inštancie odôvodnil napadnutý rozsudok vecne tým, že v prípade predmetných úverových zmlúv ide o spotrebiteľské zmluvy - zmluvy o spotrebiteľskom úvere, kde žalobca je spotrebiteľom a žalovaná spoločnosť je dodávateľom finančnej služby. Tieto zmluvy sa riadia ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch.

1. 3. Súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení ďalej konštatoval, že predmetná žaloba o určenie konkrétnych zmluvných podmienok za neplatné a o určenie úverov za bezúročných a bez poplatkov je nesporne určovacou žalobou v zmysle § 137 písm. c) C. s. p.. Pre procesnú prípustnosť a úspešnosť takejto určovacej žaloby je nevyhnutné, aby žalobca preukázal svoj naliehavý právny záujem na určení. Súd preto predovšetkým skúmal naliehavý právny záujem žalobcu na určení. Zákonodarca nestanovil osobitnú výnimku pre spotrebiteľské vzťahy, súd preto musí vždy ex offo skúmať naliehavý právny záujem aj spotrebiteľa na určení podmienky v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľnú a teda neplatnú ako aj na určení úveru za bezúročný a bez poplatkov. V predmetnej veci žalobca takýto naliehavý

právny záujem na požadovanom určení nepreukázal, pretože podaná žaloba len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie, a preto nemá pre žalobcu praktický význam. Žalobca by požadovaným určením nedosiahol odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov. Žalobcom naformulovaný petit žaloby tak netvorí pevný základ pre právne spory strán sporu a ani nepredídá žalobe na plnenie. Pre uvedené dôvody súd prvej inštancie žalobu zamietol.

1. 4 O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania priznal v celom rozsahu.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca poukazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. h) C. s. p., s tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Napadnutý rozsudok navrhol zmeniť, žalobe vyhovieť v plnom rozsahu a priznať žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2. 1. Odvolanie odôvodnil tým, že na podaní žaloby o určenie, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov je daný zo zákona naliehavý právny záujem (§11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch a § 217 C. s. p.). Svoje tvrdenia o danosti naliehavého právneho záujmu v spotrebiteľských sporoch podložil aj rozhodnutiami niektorých odvolacích súdov - rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 41Co/14/2018 zo dňa 19.09.2018, rozsudkom Krajského súdu Košice sp. zn. 2Co/140/2018 zo dňa 12.07.2018, rozsudkom Krajského súdu Žilina sp. zn. 10Co/246/2018 zo dňa 28.03.2019. Žalobca poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/27/2018 zo dňa 28.03.2019, z ktorého vyplýva, že žaloba ktorou sa žalobca, ktorý má postavenie spotrebiteľa, domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) C. s. p., pretože ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch, a preto v prípade takejto žaloby nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.

3. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté (§ 359 a § 362 ods. 1 C. s. p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 C. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 C. s. p.) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Podľa § 137 písm. c) C. s. p. žalobou možno požadovať, aby sa okrem iného rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

6. Z obsahu preskúmaného spisu odvolací súd zistil, že je nesporné, že medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného boli uzatvorené spotrebiteľské zmluvy - zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom žalobca sa domáha určenia bezúrokovosti a bezpoplatkovosti uvedených zmlúv a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

7. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia síce citoval ustanovenie § 137 písm. c) C. s. p., toto ustanovenie však nesprávne aplikoval, pretože súčasne opomenul aplikovať ustanovenie § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého sa spotrebiteľ môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Je teda zrejmé, že naliehavý právny záujem na určení, ktorého sa žalobca domáha, nie je potrebné preukazovať, pretože vyplýva z osobitného predpisu - zákona o spotrebiteľských úveroch. Citované ustanovenie § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch nadobudlo účinnosť dňa 01.01.2018, podľa dôvodovej správy bolo včlenené do zákona o spotrebiteľských úveroch v súvislosti so zavedením obsahu žaloby podľa Civilného sporového poriadku. Ide teda o procesnoprávnu normu, ktorá, pri absencii prechodných ustanovení, je aplikovateľná dňom účinnosti. Súd prvej inštancie napadnutý rozsudok vyhlásil dňa 08.04.2019, v čase účinnosti citovaného ustanovenia §11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch, napriek tomu uvedené ustanovenie neaplikoval.

8. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu dospel odvolací súd k záveru, že odvolacia námietka žalobcu je dôvodná, keď rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože súd jednak nesprávne aplikoval ustanovenie § 137 písm. c) C. s. p., jednak úplne opomenul aplikovať príslušnú právnu normu - ustanovenie § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch.

9. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) C. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom súd prvej inštancie vec riadne prejedná, pretože naliehavý právny záujem žalobcu na určenie je daný priamo zo zákona. Preskúma vecnú a právnu dôvodnosť žalobcom uplatnených nárokov, vykonané dokazovanie komplexne vyhodnotí, následne vo veci opätovne rozhodne a svoje rozhodnutie náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C. s. p. odôvodní. V novom rozhodnutí rozhodne i o nároku na náhradu trov konania, vrátane odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C. s. p.).

10. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednomyseľne (§ 393 ods. 2 C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).